

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
Μεσογείων 14 – 18
115 27 Αθήνα**

Πληροφορίες: Β. Τριανταφύλλης
Τηλέφωνο 210 7458068
Fax No: 210 7711427

Αθήνα, 5/3/2009
Αριθμ.πρωτ.: 3719

- ✓ **ΠΡΟΣ:** Σύνδεσμο Εξαγωγέων
Βορείου Ελλάδος
Κοιν.: - Γραφείο Υφυπουργού
Οικονομίας & Οικονομικών κ. Μπέζα
- Γραφείο Γεν. Γραμ.
Φορολογικών και Τελωνιακών
Θεμάτων ΥΠΟΙΟ κ. Σκορδά
 - Γρ. Γεν. Γραμματέα Ε&Τ
καθηγητή κ. Φίλιππου Τσαλίδη
 - Δ/ντη Φορολογίας Εισοδήματος
ΥΠΟΙΟ κ. Γιαννακόπουλου

ΘΕΜΑ: Πιστοποίηση δαπανών Επιστημονικής και Τεχνολογικής έρευνας έτους 2007 προς εταιρείες, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν προς έκπτωση φορολογητέων κερδών βάσει της παρ. 8, του άρθρου 9 του Ν. 3296/2004.

Σχετ.: Επιστολή σας με αρ. πρ. Α4/2184 /25-2-2009/ΓΓΕΤ/ΠΡΟ 139/27-2-2009

Η ΓΓΕΤ σχετικά με το ανωτέρω θέμα προχώρησε σε διερεύνηση όλων των παραμέτρων που το συνιστούν και με ερωτήματα της σε συναρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών τόσο κατά το παρελθόν, όσο και κατά την παρούσα φάση, σας παραθέτει τα κάτωθι, τα οποία και αποτελούν τη βάση εξέτασης των αιτημάτων πιστοποίησης δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής του έτους 2007:

α) Το Υπουργείο Ανάπτυξης / Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας για την εφαρμογή της παρ. 8 του άρθρου 9 του Ν. 3296/2004 (Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, φορολογικοί έλεγχοι και άλλες διατάξεις ΦΕΚ 253/Α/14.12.2004), βασίζεται τόσο στην Υπουργική Απόφαση με αριθμ. πρωτ. 12962/3.11.1987 (ΦΕΚ 734/Β/22.12.1987), όσο και στο κανονιστικό πλαίσιο επιχορήγησης προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. Απόφαση αρ. 1513/2002/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Ιουνίου 2002 για το Έκτο Πρόγραμμα Πλαίσιο και τον Κανονισμό (ΕΚ) αρ. 1906/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2006 για το Έβδομο Πρόγραμμα Πλαίσιο) καθώς και στα Κοινοτικά Πλαίσια Κρατικών Ενισχύσεων στην Έρευνα, Ανάπτυξη και Καινοτομία (βλ. ΕΕ C45, 17.12.1996, Ε.Ε. C323/01/30.12.2006).

- β) Η γνωμοδότηση της Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων του Κέντρου Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου (εποπτεύεται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών), με α.π. 324/8.5.2006, η οποία και επισυνάπτεται μεταξύ των άλλων αναφέρει:
- ι) Μια επιχείρηση που έχει χρηματοδοτηθεί από την ΓΓΕΤ λογίζεται ότι έχει λάβει κρατική ενίσχυση, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο κοινοτικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων στην έρευνα και ανάπτυξη (ΕΕ C45,17.12.1996) με σαφώς προσδιορισμένα όρια ενίσχυσης κατά κατηγορία ερευνητικής δραστηριότητας. Τα παραπάνω καθορίζονται από τους απαλλακτικούς κανονισμούς ανά κατηγορία.
 - ii) «Μια επιχείρηση, που έχει χρηματοδοτηθεί από την ΓΓΕΤ για την πραγματοποίηση ερευνητικής δραστηριότητας και στη συνέχεια λαμβάνει και την προαναφερόμενη βεβαίωση για την έκπτωση των σχετικών δαπανών από τα φορολογητέα της κέρδη, είναι στην ουσία αποδέκτης δύο ενισχύσεων που της δίδονται για την ίδια ακριβώς αιτία, δηλαδή την διεξαγωγή έρευνας. Προκειμένου να μην υφίσταται ζήτημα παραβίασης των κοινοτικών κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, θα πρέπει να τηρούνται σε κάθε περίπτωση τα ανώτατα όρια ενίσχυσης που τίθενται από το Κοινοτικό Πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων στην έρευνα και ανάπτυξη. Κατά συνέπεια, μια επιχείρηση μπορεί να επιδοτηθεί και με τις δύο ενισχύσεις (χρηματοδότηση από τη ΓΓΕΤ και φοροαπαλλαγή), μόνο εφόσον τα συνολικά ποσά των δύο ενισχύσεων βρίσκεται κάτω από τα ανώτατα όρια που επιτρέπει το Κοινοτικό Πλαίσιο.
 - iii) Στην παράγραφο 3 του εγγράφου, με απολύτως τεκμηριωμένο τρόπο, οι φορολογικές απαλλαγές θεωρούνται εν γένει τόσο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όσο και από τα κοινοτικά δικαστήρια ότι συνιστούν ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 87 παρ.1 της Συνθήκης, αφού πρόκειται αφενός για απώλεια εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού και αφετέρου για τη παροχή οικονομικού πλεονεκτήματος σε μια μόνο κατηγορία επιχειρήσεων που εννοείται από τη θέσπιση της συγκεκριμένης ρύθμισης (μεταξύ πολλών, ΔΕΚ C156/98, Γερμανία / Επιτροπή, απόφαση της 19.09.2000).
- γ) Σε πρόσφατο ερώτημα της Υπηρεσίας μας προς τη ΜΟΚΕ σχετικά με τη Σώρευση των ενισχύσεων από τις επιχειρήσεις, λάβαμε γνωμοδότηση η οποία για τα εγκεκριμένα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθεστώτα κρατικών ενισχύσεων:
- 1. του προγράμματος προώθησης της έρευνας και ανάπτυξης σε νεοσυσταθείσες επιχείρησης N760/00,
 - 2. του προγράμματος διεθνούς συνεργασίας στη βιομηχανική έρευνα και τις δραστηριότητες σε προανταγωνιστικό στάδιο N776/2001
 - 3. του προγράμματος ερευνητικές κοινοπραξίες N547/01
 - 4. του προγράμματος τεχνολογικών επιδεικτικών έργων N545/2001, του ΕΠΑΝ καταλήγει στη διατύπωση: «Τα καθεστώτα ενισχύσεων αριθμ. 760/00, N776/2001, N547/01 και N545/2001 επιτρέπουν τη χορήγηση και άλλης μορφής ενίσχυσης για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, αρκεί αυτό να μην έχει ως αποτέλεσμα την υπέρβαση των ανωτάτων επιτρεπόμενων ορίων ενίσχυσης που καθορίζονται στις εγκριτικές αποφάσεις της Επιτροπής».
- δ) Στη ΓΓΕΤ υποβάλλονται αιτήματα για την έκδοση της σχετικής βεβαίωσης πιστοποίησης δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας τα οποία προέρχονται:
- ι) Από αμιγώς ίδια κεφάλαια των επιχειρήσεων για έρευνα η οποία εκτελείται στα R & D τμήματά τους. Η ΓΓΕΤ βεβαιώνει για το σύνολο αυτών των δαπανών μετά από έλεγχο τον οποίο πραγματοποιούν επιτροπές εμπειρογνομόνων.
 - ii) Από συγχρηματοδοτούμενα έργα τα οποία υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο των κοινοτικών πλαισίων στήριξης. Η ΓΓΕΤ αξιολογεί το πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος και βεβαιώνει για το ποσοστό κάλυψης των ανωτάτων επιτρεπόμενων ορίων κατά κατηγορία σύμφωνα με τους Απαλλακτικούς κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

iii) Από ανταγωνιστικά προγράμματα τα οποία χρηματοδοτούνται απ' ευθείας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (FP6, FP7 κτλ) κάλυψης των ανώτατων επιτρεπόμενων ορίων κατά κατηγορία σύμφωνα με τους Απαλλακτικούς κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ε) Επιπροσθέτως των παραπάνω αναφέρουμε και τα κάτωθι:

Η πράξη ΠΑΒΕΤ 2005, υλοποιείται σύμφωνα με την κρατική ενίσχυση N24/2005 – ΕΛΛΑΔΑ (αρ. εγκ. C(22005) 154/08-4-2005): «Καθεστώς για την ανάπτυξη της βιομηχανικής έρευνας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις (ΠΑΒΕΤ)», η οποία στο άρθρο 3.3.6 «Σώρευση» αναφέρει: «Βάση του εξεταζόμενου καθεστώτος, η ενίσχυση δεν μπορεί να σωρευθεί με άλλη κρατική ενίσχυση (ανεξάρτητα αν η πηγή της ενίσχυσης είναι τοπική, εθνική ή κοινοτική) για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες». Για το εν λόγω θέμα υπάρχει σαφής απάντηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το καθεστώς ενίσχυσης των επιχειρήσεων το οποίο δεν επιδέχεται καμίας παρερμηνείας και το οποίο επισυνάπτεται.

Το καθεστώς κρατικής ενίσχυσης για τις επιχειρήσεις έντασης γνώσης (spin – off) «N412/2002 – Ελλάδα» αναφέρει στο τέλος της παραγράφου 2 «Σώρευση»: «Οι επιχειρήσεις έντασης γνώσης που λαμβάνουν ενίσχυση, σύμφωνα με το καθεστώς ΠΡΑΞΕ /Β, δεν θα λάβουν ενίσχυση από άλλες πηγές σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες. Προς το σκοπό αυτό, κάθε δικαιούχος ενίσχυσης πρέπει να υπογράψει εγγυητική επιστολή ότι δεν έχει λάβει ούτε θα λάβει ενίσχυση για τον ίδιο σκοπό από άλλη πηγή». Να σημειωθεί ότι για το ειδικό αφορολόγητο αποθεματικό επενδύσεων που είχε σχηματισθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις των αρθ. 2 και 3 του Ν. 3220/2004 (ΦΕΚ 15/Α/2004) από τα αδιανέμητα κέρδη των επιχειρήσεων κατά οικονομικά έτη 2004 και 2005, συνιστούσε κρατική ενίσχυση και ζητήθηκε η ανάκτησή της (βλ. αρθ. 47 του Ν 3614/31.12.07 ΦΕΚ 267/Α/3.12.07).

στ) Οι συγκεκριμένες γνωμοδοτήσεις έχουν εφαρμογή χωρίς καμία εξαίρεση – σε όλες τις επιχειρήσεις που έχουν υποβάλει ανάλογα αιτήματα πιστοποίησης δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας στη ΓΓΕΤ για έκδοση των σχετικών βεβαιώσεων. Η μη εφαρμογή της στο παρελθόν και η πιθανώς λήψη επιπλέον μέτρων, (π.χ. τροποποίηση θεσμικού πλαισίου), αναδεικνύει τις δυσλειτουργίες των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών.

ζ) Είναι επίσης σημαντικό να αναφέρουμε ότι για την παρακολούθηση της συσσώρευσης των κρατικών ενισχύσεων στην επόμενη προγραμματική περίοδο 2007 –2013 δημιουργείται πληροφοριακό σύστημα στο Υπουργείο Οικονομικών για τον ιδιαίτερα ενδελεχή έλεγχό τους.

Με βάση την ενδελεχή μελέτη του θέματος και την εμπειρία που αποκτήθηκε, πιστεύουμε ότι δεν υπάρχει άλλος τρόπος αντιμετώπισης του θέματος, παρά της συμμόρφωσης στη νομοθεσία και τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης διότι σε άλλη περίπτωση ο κίνδυνος είναι σαφής και ορατός και ενδέχεται να ζητηθεί η ανάκτησή των πιστοποιηθεισών Ε+Τ δαπανών ως συνέβη με το ειδικό αφορολόγητο αποθεματικό επενδύσεων που είχε σχηματισθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις των αρθ. 2 και 3 του Ν. 3220/2004 (ΦΕΚ 15/Α/2004) από τα αδιανέμητα κέρδη των επιχειρήσεων κατά τα οικονομικά έτη 2004 και 2005, συνιστούσε κρατική ενίσχυση και ζητήθηκε η ανάκτησή της (βλ. αρθ. 47 του Ν. 3614/31.12.07 ΦΕΚ 267/Α/3.12.07)

Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης
Σχεδιασμού & Προγραμματισμού

Παναγιώτης Χατζηνικολάου

